

Projektrapport –november 2008

Kvalitetslyft svensk hästturism

Från "bara hästexpert" till även "hästturismproffs"!

Genomförd av Svenska Ekoturismföreningen med finansiering från Jordbruksverkets satsning på Livskraftigt hästföretagande.

Projektrapport Kvalitetslyft svensk hästturism.

Under knappt 9 månader (28 februari-17 november, 2008) har projektet ”Kvalitetslyft svensk hästturism” genomfört ett arbete med syftet att öka kvalitén och tillgängligheten av svensk hästturism genom utbildning, samverkan och produktutveckling.

Projektet har delfinansierats av Jordbruksverkets satsning på Livskraftigt hästföretagande.

Bakgrunden till projektet är att det råder stor efterfrågan på svensk hästturism. Men det kvalitetsmässiga utbudet är desto mindre vilket leder till uppskattningsvis mellan 50-100 miljoner kronor i missade inkomster för svenska hästturismarrangörer. Detta projekts främsta syfte har därför varit att ta de första stegen mot att balansera upp utbudet mot efterfrågan.

Projektets mål har varit att **kvalitetssäkra** hästturismföretagen i Sverige för nationella och internationella målgrupper eftersom här råder ganska stor okunnighet om målgruppernas kvalitetsbehov. Dessutom har projektet mål varit att skapa metoder för hur man som hästturismarrangör lär sig **produktutveckla** sitt hästturismutbudet för att möta efterfrågan, samt presentera detta för rätt marknader. För att dessutom skapa acceptans för den ökade hästturismutvecklingen har målet att **öka samarbetet och dialogen** mellan myndigheter, organisationer och hästturismföretag varit en viktig del i projektet.

Sammanfattning av projektet:

Av cirka 500 registrerade hästturismföretag i Sverige, kan cirka 100 st anses som professionella, d v s företag som drivs i syfte att ägaren ska kunna leva på sin hästturismverksamhet. Av dessa har projektet besökt cirka 50 företag i syfte att få fatt i vilka problemställningar som varit de mest aktuella i branschen och som eventuellt kunnat behjälpas med resurser i projektet.

Ganska snart utkristalliserade sig ett antal punkter som överensstämde väl med projektets syfte och mål (se ovan) och därmed kunde det konkreta arbetet påbörjas.

Kvalitetssäkring hästturism

Projektet såg ganska snart att det finns stort behov av kvalitetssäkring av svensk hästturism. Allt för många brister i företagets kvalitet hämmar rätt och slätt företagsutvecklingen och lönsamheten däri. Som exempel kan nämnas boendekvalitén, säkerhetsfrågor, guidekvalitén och sammansättningen av produkternas innehåll.

Boendekvalitén är en av de viktigaste faktorerna för att lyckas locka kommande gäster att boka.

Medvetenheten kring den verkligheten och viljan att ta detta faktum till sig var förvånansvärt liten hos många av de besökta företagen vilket tros bero på att företagaren främst är en hästintresserad person före en turismentreprenörsintresserad person. Många företagare signalerade att mängden hästar man dragit på sig som privatperson ifrågasätts av familjeekonomin vid en viss gräns. Men genom att skapa intäkter och verksamhet där hästarna används kan intresset få dispens att utövas ett tag till. Den ekonomiska problematiken kvarstår dock om än i något annorlunda skepnad vilket kan lura alla inblandade, ett tag. Just hästturism är nämligen ett företagande som har stora ofrånkomliga driftkostnader varken turisterna är där eller ej och därför är ovan nämnda resonemang en av de tydligaste fällorna många hästturismarrangörer går i. ***Därför har projektet fått lägga mycket tid på att visa på just den ekonomiska kvalitetssäkringen och hållbarheten i hästturismföretagandet.*** För först med hållbar ekonomi har man råd att kvalitetssäkra logi, guider och säkerheten.

Projektet har bearbetat cirka 50 hästturismföretag (individuellt) angående deras kvalitetsmedvetenhet och kvalitetsutveckling.

Produktutveckling

De 30-tal företag som projektet har samarbetat med angående produktutveckling har på ett påtagligt sätt ökat sin kunskap i ”produkthantverket” och i flertalet fall också genomfört direkta åtgärder som genast öppnar dörrar till ökad årsomsättning och mer hållbar verksamhet. Exempelvis har projektet tillsammans med företagen utvecklat tydligare, rätt sammansatta och tillgängligare produkter som i sin tur skapar större intresse hos professionella återförsäljare som vill skriva avtal. På grund av projektets korta tid har den effekten inte kunnat kvitteras ut ännu. Men med stor säkerhet kommer resultatet inte att låta vänta på sig då flera av företagen nu jobbar med avtalen inför de kommande två åren.

Tron på att enbart kunna leva på hästturism är stor hos de flesta hästturismföretagen. Samtidigt dras företagen med ojämna säsonger som är slitsamt företagande i längden. Projektet har därför arbetat mycket med att visa på möjligheten att istället profilera ett hästturismföretag med mer fokus på ”gården”. En trivsamt och mysig boendeanläggning att ha som bas för flera olika aktiviteter: cykling, vandring, paddling, jakt och fiske och även en miljö att fira svenska traditioner på (t ex jul, påsk och midsommar). På detta sätt breddar man utbudet och når fler målgrupper och förlänga säsongerna. Detta har varit en ”aha-upplevelse” för många företagare och ganska snart har kreativiteten skapat mångdubbelt fler produkter som i sin tur attraherar fler potentiella gäster året om.

I kvalitetsarbetet har redskap som Naturens Bästa och expertkompetens från professionella och internationella hästturismföretagare använts.

Fokus i marknadsföringen bör ligga mer på ”gården” än på bara hästarna.

En säkerhetsmanual har också tagits fram för att definiera och rama in vad som är väsentliga faktorer för att en häst ska fungera säkert i hästturism. Denna kommer användas som hästturismbranschens policy och definition på vad ”säker hästturism” är. Cirka 100 produkter har utvecklats och kvalitetssäkrats i projektets regi. Flertalet av dessa har kommunicerats till olika målgrupper men även här kan projektet inte kvittera ut färdigt resultat av satsningen på grund av den korta projektiden. Ett 20-tal av produkterna har även kvalitetssäkrats för internationella marknader. Projektet kunde dock finna att svensk hästturism har en bra bit kvar till att bli exportmogen så här lade projektet mer tid på att utbilda i exportkompetens mer än att kommunicera ut icke helt mogna produkter till internationella målgrupper.

I projektets regi har också ett hästturismkluster bildats med cirka 20 professionella hästturismföretagare som fortsätter arbeta med produktutveckling och gemensam marknadsföringssatsningar samt bevakar och driver på kvalitetsutvecklingen i branschen.

Öka samarbetet och dialogen mellan myndigheter, organisationer och hästturismföretag.

Projektet har skapat nätverk mellan regionala och nationella representanter för djurskyddsfrågor, branschfrågor och markägarfrågor. Jordbruksverket, 5 olika länsstyrelser, LRF, ett 10-tal hästföreningar och cirka 50 hästturismföretagare har varit aktiva i detta nätverk. Dessa aktiva hästturismföretagare har också bildat ett råd som kommer att kunna fungera som referensgrupp för de myndigheter och organisationer i frågor som rör hästturismen

I slutet av projektet anordnades en konferens/utbildning som summerade mycket av de viktigaste frågorna rörande hästturismens utvecklingsmöjligheter i Sverige framgent. Konferensen kunde sammanfatta främst nedan avgörande och viktiga punkter för svensk hästturisms framtid:

Svensk hästturism har fantastiska möjligheter att utvecklas och bli ett hållbart företagande, ekonomiskt, ekologiskt och socialt, förutsatt:

- Mer samarbete mellan professionella hästturismföretagare (gärna i klusterform) är ett måste. Var och en är samtliga företag för små för att kunna slå igenom på internationella markanden där nyckeln till lönsamheten finns.
- Målmedvetet arbete för att ytterligare höja säkerheten, kvalitén och produktutbudet är avgörande för om svensk hästturism ska få ett gott och välkänt rykte internationellt.

Maria Kjellström projektledare, maria@ekoturism.org, 0706-07 40 44
Svenska Ekoturismföreningen
Järpen 081106

